

**ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ
ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ / ՄՈՂՈՒԼ 4/**

ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	ՊԱՏՄԱԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ
ԱՄԲԻՈՆ	ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ, ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՆՐԱՆՑ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱՆԵՐԻ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ ԵՎ ԸՆԹԱՑԻԿ ՄՈՂՈՒԼ	ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ / ՄՈՂՈՒԼ 4/
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՄԻՉ ԵՎ ՄՈՂՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ	1410B4/07.4 / 5 մոդուլ/
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ
ԿՈՒՐՍ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	3-Բ ԿՈՒՐՍ, 1-ԻՆ ԿԻՍԱՄՅԱԿ
ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	<ul style="list-style-type: none"> «Ռուսաստանի պատմության» գիտատեսական սկզբունքների և առանձնահատկությունների հաշվառմամբ, ուսուցանել XX դարի պատմության հիմնական փուլերը, իրադարձությունները, փաստերը, քաղաքական, տնտեսական, մշակութային զարգացման առանձնահատկությունները համակարգային փոփոխությունների համատեքստում: Ձևավորել պատկերացումներ արդի Ռուսաստանի վերաբերյալ, նրա միջազգային և աշխարհաքաղաքական դրսևորումների վերաբերյալ:
ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ	<p>ԳԻՏԵԼԻՔ</p> <ul style="list-style-type: none"> Նկարագրել XX դարի Ռուսաստանի պատմության որպես պատմական գիտական ճյուղի ձևավորման գործընթացը, առանձնահատկությունները և պարբերացման սկզբունքները, Բնութագրել համակարգային փոփոխությունների փուլում զարգացման առանձնահատկությունները, հիմնական պատմական փաստերը և իրադարձությունները, ժամանակագրությունը, իրադարձությունների պատճառահետևանքային կապը և հիմնախնդիրները: Համադրել Ռուսաստանի պատմության հիմնախնդիրները XX դարի առաջին կեսի համաշխարհային պատմության գործընթացների հետ: <p>ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆ</p> <ul style="list-style-type: none"> մեկնաբանել և գնահատել պատմական գործընթացները պատմագիտական, մատենագիտական և աղբյուրագիտական վերլուծության սկզբունքների կիրառմամբ, Մեկնաբանել Ռուսաստանի պատմության առանցքային փաստերը և իրադարձությունները համաշխարհային պատմության համատեքստում: Օգտագործել գիտելիքները նոր իրավիճակների գնահատման համար: <p>ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆ</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Տարբերակել պատմական վերլուծությունների ժամանակակից մեթոդները: • Ստեղծել միջառարկայական կապերի /Ռուսաստանի պատմություն – համաշխարհային պատմություն; Ռուս. Պատմ.- Հայոց պատմություն/առարկաների միջև՝ համեմատական վերլուծության միջոցով:
<p>ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ - 5/150 • ԼՍԱՐԱՅԻՆ ԺԱՄ -64 • ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ -32 • ՍԵՄԻՆԱՐ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ - 32 • ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԺԱՄ -4
<p>ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐ</p>	<p>Գիտելիքներ դպրոցական համաշխարհային պատմություն, Եվրոպայի և Ամերիկայի երկրների նոր և նորագույն պատմություն, Ասիայի և Աֆրիկայի երկրների նոր և նորագույն պատմություն, Հայաստանի հարևան երկրների պատմություն, Հայոց պատմություն՝ առարկաներից՝ բակալավրի ծրագրերին համապատասխան:</p>
<p>ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐ</p>	<p>Դասախոսություն, ինտերակտիվ դասախոսություն, սեմինար, բանավեճ, ներկայացում, քննարկում, խմբային աշխատանք:</p>
<p>ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Ռուսաստանյան միապետությունը XX դարի սկզբին: <ol style="list-style-type: none"> 1.1.Նիկոլայ II ներքին քաղաքականությունը: 1.2.Իշխանությունը և հասարակությունը: 2.Արտաքին քաղաքականությունը XX դարի սկզբին: <ol style="list-style-type: none"> 2.1.Միջազգային հարաբերությունները Եվրոպայում, Մերձավոր և Հեռավոր Արևելքում և Ռուսաստանը: 3.Առաջին ռուսական հեղափոխությունը. 4.Ռուսաստանի սոցիալ-տնտեսական և քաղաքական զարգացումը 1907-1914 թթ. 5.Առաջին համաշխարհային պատերազմը և Ռուսաստանը: <ol style="list-style-type: none"> 5.1.Փետրվարյան հեղափոխությունը Ռուսաստանում: 5.2.Քաղաքական իրադրության զարգացումը 1917թ. Փետրվարից-հոկտեմբեր: Բազմակուսակցականությունն ու քաղաքական պայքարը: 5.3.Բոլշևիկների ռազմավարությունը երկիշխանության պայմաններում: 6.Քաղաքացիական պատերազմը: Բրեստի հաշտությունը, Սահմանադիր ժողովի ճակատագիրը: <ol style="list-style-type: none"> 6.1.«Ռազմական կոմունիզմի» քաղաքականությունը: 6.2.Կարմիր բանակի ստեղծումը: «Սպիտակ գվարդիայի» կազմավորումը: 6.3.Բոլշևիկների հաղթանակի պատճառները: 7.Խորհրդային պետականության և հասարակության կայացումը 20-ական թթ. 8.Արտաքին քաղաքականությունը 20-ական թթ., դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատում: 9.ԽՍՀՄ տնտեսության զարգացումը սոցիալիստական սկզբունքներով /մոդերնի- զացիայի փորձ/: 10.Միջազգային իրադրությունը և ԽՍՀՄ արտաքին քաղաքականությունը երկրորդ աշխարհամարտի նախօրյակին:
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Барсенков А.С. Вдовин А.И. История России. 1917-2004. Учебное пособие для студентов вузов. М.; Аспект Пресс, 2005 2. Верт Н., История советского государства, 1900-1991.

<p>ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ</p>	<p>Перевод с фр., 2-е издание- М.:Прогресс-Академия, Весь Мир, 1996.</p> <ol style="list-style-type: none"> История России. Учебник. (А.Орлов, В.А.Георгиев...) М.: Изд-во Проспект, 2005. История России. Материалы и документы (В.А. Мазур, Н.Н.Баранов, Л.Я.Баранова) Под ред. М.Е.Главацкого, М., Дрофа, 1999. История России с древнейших времен до XX века. Т.1,2,3 История России с древнейших времен до XVII века, Отв. Ред. А.Н.Сахаров М.: Изд-во АСТ, 1996 История СССР. Учебник для университетов и педагогических институтов. (АН СССР Институт истории, МГУ им. М.Ломоносова, исторический факультет), т. 1 с древнейших времен до 1861 года. М.: “Мысль”, 1964. История СССР. Т. 2, под ред. М.В.Нечкиной. М. Госполитиздат, 1949 История Отечества в документах. 1917-1993, в четырех частях. Составитель Г.В.Клокова. М.: ИЛБИ, 1994. Леванов Б., Чунаков А.В.. История России, Курс лекций. Уч. пособие. М. 2002. Новейшая история Отечества. XX век: Учебное пособие для студентов вузов. В 2-х томах, под ред. А.Ф.Киселева, Э.М.Щагина. М.: ВЛАДОС, 1999 Политическая история России. Учебное пособие. (Отв. ред., проф., В.В.Журавлев) М.: Юрист, 1998 Политическая история России. Учебное пособие. (Отв. Ред., проф., В.В.Журавлев. М.: Юрист, 1998 Пушкарев С.Г. Обзор русской истории. Ставрополь, “Кавказский край”, 1993. Россия и мир. Учебная книга по истории. В 2-х частях. (Под общей ред. А.А.Данилова) М.: ВЛАДОС, 1994. Хрестоматия по истории России 1917-1940. (Сост. М.Е. Главацкий и др.) Аспект-Пресс, 1995.
<p>ՀԻՄՆԱԿԱՆ</p>	

<p>ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ</p>	<ol style="list-style-type: none"> История дипломатии. (под ред. В.А.Зорина, В.С.Семенова, С.Д.Сказкина,В.М.Хвостова). В 5 томах. М.: Издательство политической литературы, 1959- Касвинов М.К. Двадцать три ступени вниз. М.: Мысль, 1987. Мир русской истории. Энциклопедический справочник. С-Пб, Вече, 1997 Шульгин В.В. Дни. 1920. Записки. М.: Современник, 1989 Геллер М. История России. 1917-1995. В 4-х книгах. Изд-во “МИК”. 1996. История второй мировой войны.1939-1945. В 12 томах. М.: Военное издательство министерства обороны СССР, 1973.
------------------	---

<p>ՍՏՈՒԳՄԱՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՁԵՎԵՐԸ</p>	<p>Նախատեսված է 2 գրավոր ստուգում, յուրաքանչյուրը` 100 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց` 30, 30, 40 միավորային արժեքով: ԵԶՐԱՓՈՒԿԻՉ ՍՏՈՒԳՈՒՄ-նախատեսվում է անցկացնել բանավոր` 100 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց` 30, 30, 40 միավորային արժեքով:</p>
<p>ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ</p>	<ol style="list-style-type: none"> Բաղադրիչ 1 – 10% (հաճախումներ) Բաղադրիչ 2- 20% (ընթացիկ ստուգում 1-ին)

--

- 3. Բաղադրիչ 3- 20% (ընթացիկ ստուգում 2-րդ)
- 4. Բաղադրիչ 4- 40% (ամփոփիչ ստուգում)
- 5. Բաղադրիչ 5- 10%(ընթացիկ ակտիվություն)

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍԱՆԴՂԱԿ

Գնահատման թվային միավորը	Տառային գնահատական	Գնահատականի պաշտոնական թվային համարժեքը
96-100	A+	5+
91-95	A	5
86-90	A-	5-
81-85	B+	4+
76-80	B	4
71-75	B-	4-
66-70	C+	3+
61-65	C	3
40-60	C-	3-
Մինչև 39	D	2

Հ/Հ	Թեմա	Լսարանային ժամեր					Ուսանողի ինքնուրույն աշխատածամանակը	Ուսանողի ընդհանուր աշխատածամանակը
		Դասախոսություն	Գործնական	լաբորատոր	սեմինար	Ուս. պրակտիկա		
1.	Ռուսաստանը XX դ. սկզբին: Նիկոլայ II ներքին քաղաքականությունը: Իշխանությունը և հասարակու-թյունը:	2					2	4
2.	Արտաքին քաղաքականությունը XX դարի սկզբին: Միջազգային հարաբերությունները Եվ-րոպայում, Մերձավոր և Հեռավոր Արևելքում և Ռուսաստանը: Ցարիզմի հեռավորարևելյան քաղաքականությունը: Ռուս-ճապոնական պատերազմը: Պատճառները, սկիզբը, ընթացքը: Պորտսմուտի հաշ-տությունը: Ռուսաստանի պատմության հետևանքները: Արտաքին քաղաքականությունը 1906-1914 թթ.	2					2	4
3.	Ռուս-ճապոնական պատերազմը: Պատճառները, սկիզբը, ընթացքը: Պորտսմուտի հաշտությունը:				2		4	6
4.	Առաջին ռուսական հեղափոխությունը. Պատճառները և ընթացքը: Քաղաքական ուժերի դասավորությունը և ռազմավարու-թյունը: Կառավարությունը հեղափոխության պայմաններում: 1905 թ. Հոկտեմբերի 17 Մանիֆեստը: Պետական դումայի ստեղծում: Պ.Ստոլիպին. Հունիսերեքյան հեղաշրջումը:	2					2	4
5.	Ռուսական քաղաքական ուժերը /ս-դ, ս-ռ, կ-դ/ հեղափոխության ընթացքում և հասարակու-թյան զարգացման ներքին հիմնախնդիրները:				4		4	8
6.	Ռուսաստանի սոցիալ-տնտեսական և քաղա-քական զարգացումը 1907-1914 թթ. Ստոլիպինյան ծրագիրը. Քաղաքական և տնտեսական բովանդակությունը, իրականացումն արդյունքները: Ռուսական պառլամենտարիզմի ձևավորումը: Ներքաղաքական կյանքը և սոցիալ-տնտեսական հակասությունները:	2					1	3
7.	Ռուսաստանի քաղաքական զարգացումը 1907-1914 թթ. Պառլամենտարիզմի ձևավորումը:				2		2	4
8.	Առաջին համաշխարհային պատերազմը և Ռուսաստանը: Ռուսական հասարակությունը պատերազմի պայմաններում: Ռազմաճա-կատը 1915 և 1916 թթ. Ռուսաստանի տնտեսությունը	2					2	4

	պատերազմի պայմաններում:							
9.	Հեղափոխական իրադրության ձևավորումը, ռասպուտինչինան: IV պետական դումայի «Առաջադեմ բլոկը» և իշխանության ճգնաժամը: Փետրվարյան հեղափոխության նախադրյալների առաջացում:	2					2	4
10.	Փետրվարյան հեղափոխությունը Ռուսաստանում: Պետական դումայի ժամանակավոր կոմիտեյի դերը հեղափոխության ընթացքում: Ինքնակալության տապալումը: Պետրոգրադի Խորհրդի ստեղծումը: Երկիշխանության հաստատում:				2		3	5
11.	Քաղաքական իրադրության զարգացումը 1917թ. Փետրվարից-հոկտեմբեր: Բազմակու-սակցականությունն ու քաղաքական պայքարը: Բոլշևիկների ռազմավարությունը երկիշխանության պայմաններում: Ժամանակավոր կառավարության քաղաքականությունը և ճգնաժամերը 1917 թ.: Երկիշխանության ավարտը: Կորնիլովյան խրովությունը:	4					2	6
12.	Բոլշևիկների ռազմավարությունը երկիշխանության պայմաններում:				2		3	5
13.	Հասարակության ապակայունացումը 1917 աշնանը: Բոլշևիկների զինված ապստամբության ռազմավարությունը: Հոկտեմբերյան հեղաշրջում, հորհրդային իշխանության հաստատում:	2					2	4
14.	Հոկտեմբերյան հեղաշրջում, հորհրդային իշխանության հաստատում: Խորուրդների II համագումարը, խորհրդային կառավարության ձևավորումը:				2		3	5
15.	Քաղաքացիական պատերազմը: Նախադրյալները և սկիզբը. Խորհրդային Ռուսաստանի արտաքին քաղաքականությունը և Բրեստի հաշտությունը, Սահմանադիր ժողովի ճակատագիրը, «Ռազմական կոմունիզմի» քա-ղաքականությունը և «Ծախ» էսեռների խրո-վությունը: Կարմիր բանակի ստեղծումը: «Մալտակ գվարդիայի» կազմավորումը: Քաղաքացիական պատերազմի սկիզբը, փուլերը և ռազմա-ճակատները: Բոլշևիկների հաղթանակի պատ-ճառները:	2					2	4
16.	Քաղաքացիական պատերազմի ռազմաճա-կատներում:				4		4	8
17.	Խորհրդային պետականության և հասարակության կայացումը 20-ական թթ. Տնտեսական և սոցիալական հիմնախնդիրների լուծման առանձնահատկությունները: ՆԷՊ-ի քաղաքականության ընդունումը և	4					2	6

	<p>իրակա-նացումը: Քաղաքական կյանքը: Ազգային քաղաքականությունը: ԽՍՀՄ-ի կազմավորում: Արտաքին քաղաքականությունը 20-ական թթ., դիվանագիտական հարաբերությունների հաս-տատում: Կոմիտեերը և Կոմկուսը 20-30-ական թթ.: ԽՍՀՄ-ի մուտքը «Ազգերի լիգա»:</p>							
18.	<p>Քաղաքական կյանքը: Ազգային քաղաքականությունը: ԽՍՀՄ-ի կազմավորում:</p>				2		3	5
19.	<p>Արտաքին քաղաքականությունը 20-ական թթ., դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատում:</p>				2		3	5
20.	<p>ԽՍՀՄ տնտեսության զարգացումը սոցիալիստական սկզբունքներով. Բնդուստրիացում, կոլեկտիվացում: Սոցիալիզմի կառուց-ման քաղաքականության հակասությունները, հաջողությունները և բացասական հետևանք-ները: Հնգամյա պլանների արդյունքները: Կուլտուրական հեղափոխության իրականացումը. Նպատակները և արդյունքները: Քաղաքական վարչակարգը 30-ական թթ. Ստալինյան բռնությունները:</p>	2					2	4
21.	<p>Քաղաքական վարչակարգը 30-ական թթ. Ստալինյան բռնությունները:</p>				2		4	6
22.	<p>Միջազգային իրադրությունը և ԽՍՀՄ արտաքին քաղաքականությունը երկրորդ աշխարհամարտի նախօրյակին: Մյունխենյան համաձայնությունը և ԽՍՀՄ-ը: Խորհրդա-գերմանական պայմանագիրը, Մոլո-տով-Ռիբենտրոպ պակտը:</p>	2					2	4
23.	<p>Երկրորդ աշխարհամարտի սկիզբը և ԽՍՀՄ-ը: Խորհրդաֆիննական պատերազմը:</p>				2		3	5
24.	<p>ԽՍՀՄ-ը Հայրենական Մեծ պատերազմի տարիներին: Պատերազմի փուլերը և գլխավոր ճակատամարտերը: Ներքին քաղաքականությունը պատերազմի տարիներին: Ռազմաճակատ - թիկունք միասնական հաղթանակի գործոն: Գիտության զարգացումը և դերը պատերազմի տարիներին: Խորհրդային մշակույթի զարգացման միտումները: Հակահիտլերյան կոալիցիայի ստեղծումն ու գործունեության նշանակությունը: Պատերազմի ավարտը: Պոտսդամի կոնֆերանսը: ԽՍՀՄ հաղթանակի նախադրյալները և նշանակությունը:</p>	4					3	7

25.	ԽՍՀՄ-ը Հայրենական Մեծ պատերազմի տարիներին:				6		6	12
Ընթացիկ ստուգում 1.								5
Ընթացիկ ստուգում 2.								5
Անփոփիչ ստուգում								8
Ընդամենը								150